

Uudet kuvailusäännöt ja tietokantojen o-alueen konversio

Ulla Ikäheimo

9.5.2012

Arto-päivä, Helsinki

Kirjastoaineistojen kuvailusäännöt (ISBD Consolidated)

- IFLA Cataloguing Section ja ISBD Review Group työstäneet sääntöjä 2000-luvun ajan -> painettu kirja ilmestyi kesällä 2011, tulossa myös verkkoon
- Eri aineistojen ISBD-säännöt yhdistetty yhteen (paitsi osakohteet)
- Suomalaisen käännöksen tehnyt Kirjastoaineistojen kuvailun ohjausryhmä
- Kuvailusääntöjen käännös
<https://wiki.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pageId=86353913>
- Kuvailusäännöt ovat käytössä huhtikuusta 2012 alkaen

Mikä luetteloinnissa muuttuu?

- Helpotuksia pakollisuuksissa ja sovittujen tiedonlähteiden käytössä
- Suurin muutos: aineistojen yleismääre poistuu ja käyttöön otetaan uusi 0-alue eli Sisältötyypin ja mediatyypin alue
- Eniten vaikutuksia musiikki- ja av-aineistojen luettelointiin
- Luetteloivalle yksikölle on annettu paljon valtaa päättää, mikä on tarpeellista -> kirjastoissa ja tietokannoissa määritellään oma taso, tämä tehty jo Lindassa ja Artossa

Miksi Kirjastoaineistojen kuvailusäännöt?

- Helppokäyttöisyys: yksi yhteinen säännöstö kaikelle aineistolle, aineistojen erityispiirteet kerrottu kunkin alueen kohdalla
- Yksinkertaisuus: pakollisia elementtejä suhteellisen vähän
- Uusien aineistojen haltuunotto: 0-alueen termeillä voi analysoida ja kuvailla aineistoa tarkemmin kuin vanhoilla yleismääreillä, termejä voi käyttää rajausten ja fasetoinnin apuna

O-alue: sisältötyypin ja mediatyypin alue

- Pakollinen kaikissa aineistoissa
- Kertoo missä muodossa julkaisun sisältö on esitetty ja millä välineellä sisältö on käytettävissä (vai tarvitaanko mitään välinettä)

- Esimerkkejä:

Sisältötyyppi (sisältötyypin tarkenne) : mediatyyppi

Sisältötyyppi. Sisältötyyppi (sisältötyypin tarkenne) : mediatyyppi

Sisältötyyppi (sisältötyypin tarkenne) : mediatyyppi + Sisältötyyppi (sisältötyypin tarkenne) : mediatyyppi

Esimerkkejä

Teksti : ei välittävää laitetta

- painettu kirja tai kausijulkaisu

Teksti : elektroninen

- verkkosivu tai rompulla oleva teksti

Musiikki (notatoitu ; kosketeltava) : ei välittävää laitetta

- pistekirjoitusnuotti

Musiikki (esitetty) : audio

- äänilevy tai –kasetti

Kuva (liikkuva) : elektroninen

- verkkovideo

Teksti : ei välittävää laitetta + Ääni : audio

- lintukirja- ja äänitepaketti

Muutokset formaatin kannalta

- Sisältötyypin ja mediatyypin alue (alue 0) korvaa aineiston yleismääreen (mm. 245 \$h)
- MARC 21:
 - 336 Sisältötyyppi, esim. Teksti, Puhe, Kuva
 - 337 Mediatyyppi, esim. audio, elektroninen, video
- Muu kuvailu formaatin puolesta ennallaan, kenttien sisällöt saattavat muuttua
- Finmarciin ei kenttiä voida enää lisätä

Tehdyt konversiot

- Voyager- ja Aleph-tietokannat konvertoitiin 2.-5.4.
 - poistettiin yleismääre kaikista kentistä missä se esiintyi, tärkeimpänä 245 \$h
 - lisättiin 0-alueen sisältötyyppi ja mediatyyppi kenttiin 336 ja 337
 - muutettiin nimiön luettelointisääntökoodi 000/18 koodiksi i = ISBD-välimerkitys
 - korjattiin 505-kentän 1. indikaattori arvoksi 0
 - muutettiin 650-kentän sanastokoodi ”agrofors” muotoon ”agrifors”
- kaikkiin tietueisiin uusia kenttiä ei konvertoitunut kirjavan kiinteiden koodien käytön takia
- virheitä: painetuista kartoista jäi pois kenttä 337; moniviestinten 337-kenttään jäi vanha käänös, kun oikea on ”useita välittäviä laitteita”; 007-kenttien poisto tekstiaineistoista onnistui vain osittain
- Konversiowiki <http://wiki.helsinki.fi/display/ISBDkonversio/ISBD-konversio>
- Finmarc-tietokannoissa ja yleisten kirjastojen tämänhetkisissä MARC 21 – kannoissa 336- ja 337-kenttiä ei voi ottaa käyttöön

Tekijä: Lavi, Veikko, 1912-1996, esitt.

Nimeke: Veikko Lavi : 30 suosikkia.

Julkaistu: [Helsinki] : Warner Music Finland, © 2010.

Ulkoasu: 2 CD-äänilevyä (43'11, 44'45)

Sisältö- ja mediatyyppi: Musiikki (esitetty) : audio

Sarja: Tähtisarja.

Esittäjät: Veikko Lavi (laulu), yhtye.

Sisältö: 30 kappaletta.

Äänitteen kieli: fin

EAN: 5051865840824

Tuotenumero: WEA 5051865840824

Asiasanat: iskelmät--Suomi--1950-luku (musa)

iskelmät--Suomi--1960-luku (musa)

iskelmät--Suomi--1970-luku (musa)

viihdemusiikki--Suomi--1950-luku (musa)

viihdemusiikki--Suomi--1960-luku (musa)

viihdemusiikki--Suomi--1970-luku (musa)

kupletit--Suomi (musa)

kokoelmat--Lavi, Veikko (musa)

Muita luokituksia: 78.8932 (ykl)

Aineisto: musiikkiäänite

000 01167cjm a22003854i 4500
001 902227
005 20120403021045.0
007 sd f||g|||m|||
008 100708s2010 fi ppnn | fin|
024 3_ |a 5051865840824
028 01 |b WEA |a 5051865840824
041 0_ |d fin
084 ___ |a 78.8932 |2 ykl
100 1_ |a Lavi, Veikko, |d 1912-1996, |e esitt.
245 10 |a Veikko Lavi : |b 30 suosikkia.
246 30 |a 30 suosikkia
260 ___ |a [Helsinki] : |b Warner Music Finland, |c © 2010.
300 ___ |a 2 CD-äänilevyä (43'11, 44'45)
336 ___ |a Musiikki (esitetty)
337 ___ |a audio ----

Kuvailu ARTOssa ISBD-o- konversion jälkeen

Lassi Lager

Arto-päivä 9.5.2012

Painettu artikkeliviite: ennen

- 007 tu
- 008 050329s2005....fi.||||.|||||||0mul||
- 035 |a1001059
- 041 0 |afin|aeng
- 080 |a65
- 100 1 |aSounio, Lisa.
- 245 10|aKansainvälisty! =|bInternationalize!.
- 650 7|asuunnittelijat|zSuomi|2ysa
- 650 7|akansainvälistyminen|2ysa
- 650 7|atyöelämä|2ysa
- 773 0 |7nnas|w0787295X|tArttu. -|dHelsinki : Taideteollisen oppilaitoksen oppilaskunta. -|x0787-295X. -|g2005 : 1, s. 5. -|q0001

Painettu artikkeliviite: jälkeen

- 008 050329s2005....fi.|||||.|||||||0mul||
- 035 |a 1001059
- 041 0 |a fin |a eng
- 080 |a 65
- 100 1 |a Sounio, Lisa.
- 245 10|a Kansainvälisty! = |b Internationalize!.
- **336 |a Teksti**
- **337 |a ei välittävää laitetta**
- 650 7|a suunnittelijat |z Suomi |2 ysa
- 650 7|a kansainvälistyminen |2 ysa
- 650 7|a työelämä |2 ysa
- 773 0 |7 nnas |w 0787295X |t Arttu. -|dHelsinki : Taideteollisen oppilaitoksen oppilaskunta. -|x0787-295X. -|g2005 : 1, s. 5|q0001

Painettu artikkeliviite (“jufo”-lehti)

- Ennen:
 - **007 tu**
 - 773 0 |7 nnas |w 3988 |t Niin & näin. - |d Tampere : Eurooppalaisen filosofian seura. - |x **1237-1645**. - |g 12 (2005) : 1, s. 65-69. - |q 0001
- Jälkeen:
 - **336 |a Teksti**
 - **337 |a ei välittävää laitetta**
 - **593 |a jufo**
 - 773 0 |7 nnas |w 3988 |t Niin & näin. - |d Tampere : Eurooppalaisen filosofian seura. - |x 1237-1645. - |g 12 (2005) : 1, s. 65-69 |q 0001

E-aineistoviitteet konversiossa

- Ennen:
 - 007 c o|||||||a|| (erityismääre 'o' = optinen levy – nämä virheet korjattu)
 - 245 10 |a Tutkijat ja Internet - ojasta allikkoon? |h [Elektroninen aineisto] : |b pääkirjoitus / |c Antti Pajala.
- Jälkeen:
 - 007 c r|||||||a|| (erityismääre 'r' = suorakäyttö, online)
 - 245 10|a Tutkijat ja Internet - ojasta allikkoon? : |b pääkirjoitus / |c Antti Pajala.
 - 336 |a Teksti
 - 337 |a elektroninen

Painettu ja e-aineisto ARTOn OPACissa

- 6 **Professorit kaapin päällä - viittaaminen oikeustieteellisissä lehdissä.**
Ervasti, Kaijus.
2011
*Sisältyy julkaisuun **Lakimies : 109 (2011) : 5, 2. artikkeli***
E-aineisto
- 7 **Professorit kaapin päällä - viittaaminen oikeustieteellisissä lehdissä.**
Ervasti, Kaijus.
2011
*Sisältyy julkaisuun **Lakimies : 109 (2011) : 5, s. 870-887***

Viitenäytössä 007 -> ”Aineisto:”

Professorit kaapin päällä - viittaaminen oikeustieteellisissä lehdissä.

Tekijä:	Ervasti, Kajjus.
Nimeke:	Professorit kaapin päällä - viittaaminen oikeustieteellisissä lehdissä.
Aineisto:	E-aineisto
Elektroninen aineisto:	Tekstiä (183 KB, 18 s.).
Käyttörajoitukset:	ELEKTRA-lisenssi.
Huomautus:	Julkaistu myös painettuna.
Kieli:	fin
Asiasana:	tieteen <i>sosiologia</i> (eks) oikeussosiologia (eks) professorit (eks) oikeustiede (eks)
Linkit:	http://elektra.helsinki.fi/se//0023-7353/109/5/professo.pdf
Julkaisussa:	Lakimies. - Helsinki : Suomalainen lakimiesyhdistys. - 109 (2011) : 5, 2. artikkeli
Tiedontuottajat/kirjastot:	Ele
Artikkelit / emojulkaisu:	

EMOJULKAISUN NIMI	TEKIJÄ
Lakimies : Suomalaisen lakimiesyhdistyksen aikakauskirja.	

16 40

KANSALLIS
KIRJASTO